

Lesson Learned

1. บูรณาการทุกภาคส่วน แก้ปัญหาองค์รวม
2. การพัฒนาทางเลือก (AD)
 - 2.1 อาศัยภาวะผู้นำระดับชุมชน มีความตั้งใจที่จะเปลี่ยนแปลงและเข้มแข็ง
 - 2.2 ระดับรัฐบาลต้องมีการร่วมมือประสานงาน
3. แม่ฟ้าหลวงมีเป้าหมายร่วมกันชัดเจนและมีการสนับสนุนในระยะยาวในการพัฒนาพื้นที่
4. เห็นความสำคัญของข้อมูลจริงและบริบทพื้นที่ที่มีผลต่อการดำเนินงานให้ตอบโจทย์ชุมชน
5. การมีส่วนร่วมกับชุมชน ในการวางแผนร่วม หาข้อตกลงและการทำร่วมกัน
6. การเพิ่มมูลค่าสินค้าการเกษตร
7. ชาวบ้านมีความหวังและความเชื่อมั่นว่าจะเปลี่ยนแปลงได้
8. การเปลี่ยนแปลงการปลูกพืชเสพติดในระดับบุคคลโดยศึกษาความต้องการที่แท้จริงของแต่ละบุคคล
9. ปรับเปลี่ยนนโยบาย/ยุทธศาสตร์ในการแก้ปัญหาจากการให้งบประมาณเพียงอย่างเดียว เป็นการสร้างความรับผิดชอบร่วมกันของชุมชน
10. โครงการด้านสิ่งแวดล้อมควรมีแนวทาง วัตถุประสงค์ร่วมกัน
11. การพัฒนาทางเลือก (AD) ไปควบคู่กับการรักษาป่าและการแก้ไขปัญหาปากท้อง ไม่ใช่เพราะถูกกฎหมายบังคับเพียงอย่างเดียว
12. ศึกษาตลาดในประเทศ-ต่างประเทศก่อนเริ่มส่งเสริมพืชทดแทนและให้ความสำคัญกับคุณภาพสินค้า เพื่อความยั่งยืนในระยะยาว โดยพัฒนาขีดความสามารถ/ศักยภาพชุมชน
13. มีสิ่งที่จุดประกายให้ตระหนักถึงความเชื่อมโยงระหว่าง คน-ชุมชน-ป่า
14. การใช้กฎระเบียบชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติร่วมกับกฎหมาย
15. ศักดิ์ศรีของบุคคลไม่ใช่สิ่งที่ใครจะมอบให้ได้ แต่ต้องเกิดจากความภาคภูมิใจของบุคคลและชุมชนเอง
16. ปัจจัยความสำเร็จมาจากการให้การศึกษาและสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนด้วยการพัฒนาศักยภาพ
17. เปลี่ยนจากสิ่งที่ผิดกฎหมายเป็นการสร้างอาชีพที่ถูกกฎหมายเพื่อสร้างความยั่งยืนในระยะยาว
18. ประสิทธิภาพ นวัตกรรม ความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรม/เอกชน จะสามารถเพิ่มโอกาสทางธุรกิจ
19. ริเริ่มการพัฒนาในระดับชุมชน **Bottom up**

20. มีแผนโครงการระยะสั้น กลาง ยาว

21. ลดการปะทะ แสวงหาความประนีประนอม (ฟัง – เข้าใจ)

ความเหมือน/สิ่งที่เหมือนกันระหว่างพื้นที่ดอยตุงกับโคลอมเบีย

1. ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ
2. มีศักยภาพในการพัฒนา
3. มีทัศนคติทางบวกในการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
4. สภาพภูมิประเทศและสภาพภูมิอากาศคล้ายกัน จึงมีปัญหาในการทำลายทรัพยากรธรรมชาติคล้ายกัน
5. มีระดับการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและสังคมในภาคชนบทที่ลดลง
6. ขาดการมีส่วนร่วมของภาครัฐในการแก้ปัญหาสำคัญบางเรื่อง
7. มีแนวทางในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติคล้ายคลึงกัน
8. การกำหนดนโยบายสอดคล้องกับการเปลี่ยนสมัยของรัฐบาล
9. ทั้งสองประเทศมีแนวทางในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอันหลากหลายเหมือนกัน

ความแตกต่างระหว่างพื้นที่ดอยตุงและโคลอมเบีย

1. โคลอมเบียมีข้อจำกัดในการได้รับความร่วมมือ
2. มีการแย่งชิงการใช้ประโยชน์พื้นที่ส่วนบุคคล
3. กลุ่มติดอาวุธของโคลอมเบียมีบทบาทในการตัดสินใจและการจัดการประโยชน์ของชุมชน
4. ไทยมีการวางแผนระยะยาว ไม่เร่งรีบ แต่โคลอมเบียมีข้อจำกัดด้านเวลา (สั้นกว่า) จำเป็นต้องพลาดให้น้อยที่สุด
5. โคลอมเบียมีปัญหาในการจัดการที่ดินและใช้เวลายาวนาน
6. มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงมีระบบการจัดเก็บข้อมูลและมีระบบการตรวจสอบที่ดี
7. ผู้ปลูกพืชเสพติดรายย่อยในโคลอมเบีย มีสัญชาติ(Citizen)และความเสมอภาค
8. โครงการใช้การแก้ปัญหาจากความต้องการของชุมชนเอง
9. วิธีการแก้ปัญหาในโคลอมเบียในพื้นที่หนึ่งไม่สามารถใช้ได้ในพื้นที่ เนื่องจาก วัฒนธรรม,กลุ่มติดอาวุธ,กฎหมาย,คอร์ปชั่น)

10. โครงสร้างทางสังคมของโคลอมเบียส่งผลในการทำสิ่งผิดกฎหมายซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา
11. ในโคลอมเบียไม่ให้ความสำคัญกับเอกชนเท่าที่ควร
12. ชาวบ้านยังไม่มี การรับรู้ในการรักษาสิ่งแวดล้อม
13. มีกฎเกณฑ์ในการจัดสรรที่ดินแตกต่างกัน
14. โคลอมเบียมีวิธีการปัญหาในเชิงสังคมแตกต่างกัน
15. ข้อตกลงสันติภาพกับ FARC (กองกำลังติดอาวุธ) เป็นโอกาสในการพัฒนาประเทศโคลอมเบีย
16. ในโคลอมเบีย ภาครัฐและชุมชนยังไม่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน